

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 49.

Anden Session.

20de Møde.

Torsdagen den 5te November.

(Fortsat).

Finansministeren (forts.): Denne Forskjel af omtrent 40 Rbd. for hvert 100 Rbd. i Indfæstning kommer virkelig Statskassen til gode, og vil altsaa noget formindste det Tab, som jeg før opstillede, nemlig 2,677,000 Rbd., men denne Formindstelse er ingenlunde saa betydelig, at den skulde kunne nedsætte hiint Tab med mere end nogle faae 100,000 der, nemlig med mellem 3 og 400,000 Rbd. Fremdeles har jeg heller ikke overseet, at Staten har Udgang til at see denne calculerede Indtægts Afgang formindstet derved, at Staten tidligere kan komme til at nyde Renterne af Indfæstningen, idet det jo ingenlunde er usandsynligt, at Fæsterne og deres Enker kunne døe efter en kort Tids Forløb, men navnlig isærdeleshed derved, at de kunne sælge deres Gaarde, naar de blive deres frie Eiendom, og Staten altsaa kan komme til Rentens Nydelse af de forudbetalte Indfæstninger. Samtlige disse Forhold ville dog imidlertid ikke udelukke, at det Forslag, som her foreligger, maa siges, naar man lægger det skædsatte Hensyn til Grund for Betragtningen, at være mere onerøst for Statskassen end Resol. af 11te Juli 1846. — Der maa fremdeles ogsaa tages Hensyn til, at man efter Forslagets § 2 med Hensyn til de Indfæstninger, som ere erlagte efter 1840, bindes til de virkelig erlagte Indfæstninger, ved Beregningen af den Erstatning, som Staten skal have for den eller de paagjældende Eiendomme. Derved kommer man imidlertid til at vælge en Basis, som er aldeles utilforlædelig. Det har nemlig ingenlunde været Tilfældet, at man under den ældre Domainebestyrelse er gaaet frem efter faste Principer med Hensyn

til Indfæstningerne; man er tvertimod gaaet temmelig vilkaarligt tilværks, ikke at tale om, at alle Indfæstningerne have været meget lave; desuden har det heller ikke været uden Exempel, at man, naar en Gaard trængte til en eller anden betydeligere Forbedring, naar der skulde mergles, osv., har ladet Fæsteren faae den for en meget lav Indfæstning, for at han kunde bringe Gaarden op; men en saadan forbigaaende Grund bør dog upaatvivleligen ikke faae nogen vedvarende Indflydelse, naar der er Spørgsmaal om at beregne Gaardens Værdi ved dens Overgang til Selveiendom; det vilde vel være meget fordeelagtigt for den vedkommende Fæster, men ikke for de skatteydende Borgere i Almindelighed, ligesom det ogsaa kunde give Anledning til Misnoie og Klage over ulige Behandling, maaskee af hans Nabo paa det samme Gods, for hvem et saadant særligt Forhold ikke havde fundet Sted. Desuden maa ogsaa bemærkes, at der fra den Tid, Udskiftning fandt Sted paa Kronens Gods, indtil den allerseneeste Tid er fra Regjeringens Side sat endeel paa vedkommende Eiendomme, hvorved der naturligviis ikke blot er tilstigtet at skaffe vedkommende Fæstebønder en Indtægt, men hvilket Staten, idet den har maattet fastholde sin Stilling som Ejer, har gjort i den Tanke, at det i Fremtiden vilde komme den tilgode igjen derved, at den fik en saameget høiere Indfæstning, og Staten vilde altsaa ogsaa af Hensyn hertil blive brostholden. Naar man saaledes vil gaae ud fra det, som virkelig er erlagt, maa der derhos ogsaa tages Hensyn til de af Kronens Bønder, som efter Resolutionen af 1ste Juli 1846 allerede have faaet Arvesætte, og disses Antal er ingenlunde ringe. De ville nemlig, i Sammenligning med hvad Forslaget indeholder, finde sig brostholdne, og det vil ikke kunne undgaaes, at der vil